

RENEZÁNSZ
É V 2 0 0 8

400 A RENESZÁNSZRÓL

CSILLAG A HOLLÓ ÁRNYÉKÁBAN

Országos Széchényi Könyvtár

2008. március 14 - június 15.

HUNYADI MÁTYÁS, A KIRÁLY

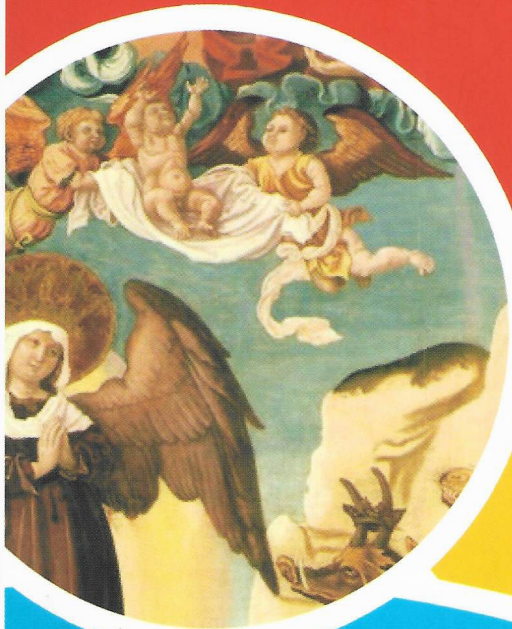
Budapesti Történeti Múzeum

2008. március 19 - június 30.

BEATRIX HOZOMÁNYA

Iparművészeti Múzeum

2008. március 26 - június 30.

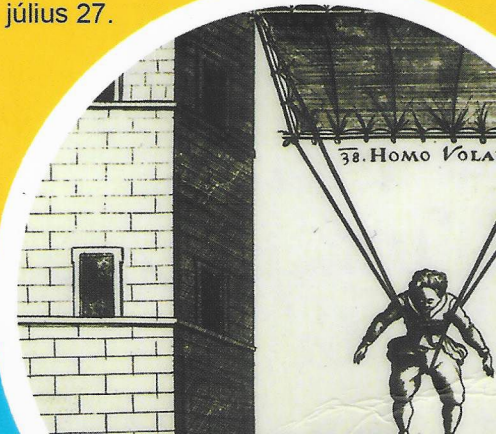

MÁTYÁS KIRÁLY

ÖRÖKSÉGE A GÓTIKÁTÓL A BAROKKIG

Magyar Nemzeti Galéria

2008. március 28 - július 27.

A BŰVÖS PENTAGRAMMÁTÓL A CSILLAGOKIG

Közlekedési Múzeum Budapest

2008. szeptember 18. - 2009. január 22.

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

Iparművészeti Múzeum

BUDAPESTI
TÖRTÉNETI
MÚZEUM

BTM

MAGYAR NEMZETI
GALÉRIA

GYEREKVEZETŐ LAPOK

A „Beatrix hozománya - Az itáliai majolikaművészet Mátyás király udvarában”
és a „Puttók játécai - Medici kárpitok” c. kiállításokhoz

Beatrix

HOZOMÁNYA

Az Úr 1475. esztendejében létrejött mátkaság jegyében indult útnak Aragóniai Beatrix a nápolyi király lánya jegyeséhez, I Hunyadi Mátyás (1458-1490) magyar királyhoz. A Nápolytól magyar földre tartó harmadfél¹ hónapos kalandos útja során két hétig tartó vihar tépázta hajóit, mígnem nyolcszáz fős pompázatos kíséretével Ferrara-ba nem érkezett. Öt napot töltött ott, zajos és változatos ünneplés közepette. A hátralévő fáradságos és hosszú utat Beatrix lóháton és hordszéken tette meg Székesfehérvárig, ahol dízsátorban várta már leendő királyi hitvese. 1476 március idusán² a koronázást követő napon, virradatkor indultak Budára a királyi menyegzőre, ahol díszes ceremónia keretében fogadtak örök hűséget egymásnak. Frigyük alkalmából fényűző ajándékokat adományozott nekik az előkelő rokonság

és az ország népe. A különleges festésű címeres majolika tálakat Beatrix királyné unokahúgától, a pesaroi³ úrnőtől, Kamillától kapták. Ezek közül az egyikken az egyszarvút simogató szűzlányt (3.1.)⁴, és - a hitvesi hűség szimbólumaként -, a dombon pihenő szarvas-párt láthatod. A másik tál (3.3.) közepén pedig, a mákvirágok és mákszemek az uralkodói nász remélt termékenységét, a gyermekáldást jelképezik.

1 - Három és fél hónapot jelent.

2 - A hónap 15. napját jelenti.

3 - Pesaro város Itáliában, a majolikakészítés egyik első központja.

4 - Az egyszarvú a monda szerint csak a szűz lányok által engedte magát megsimogatni, ez a jelkép a menyasszony szüzességére, tisztaságára utal.

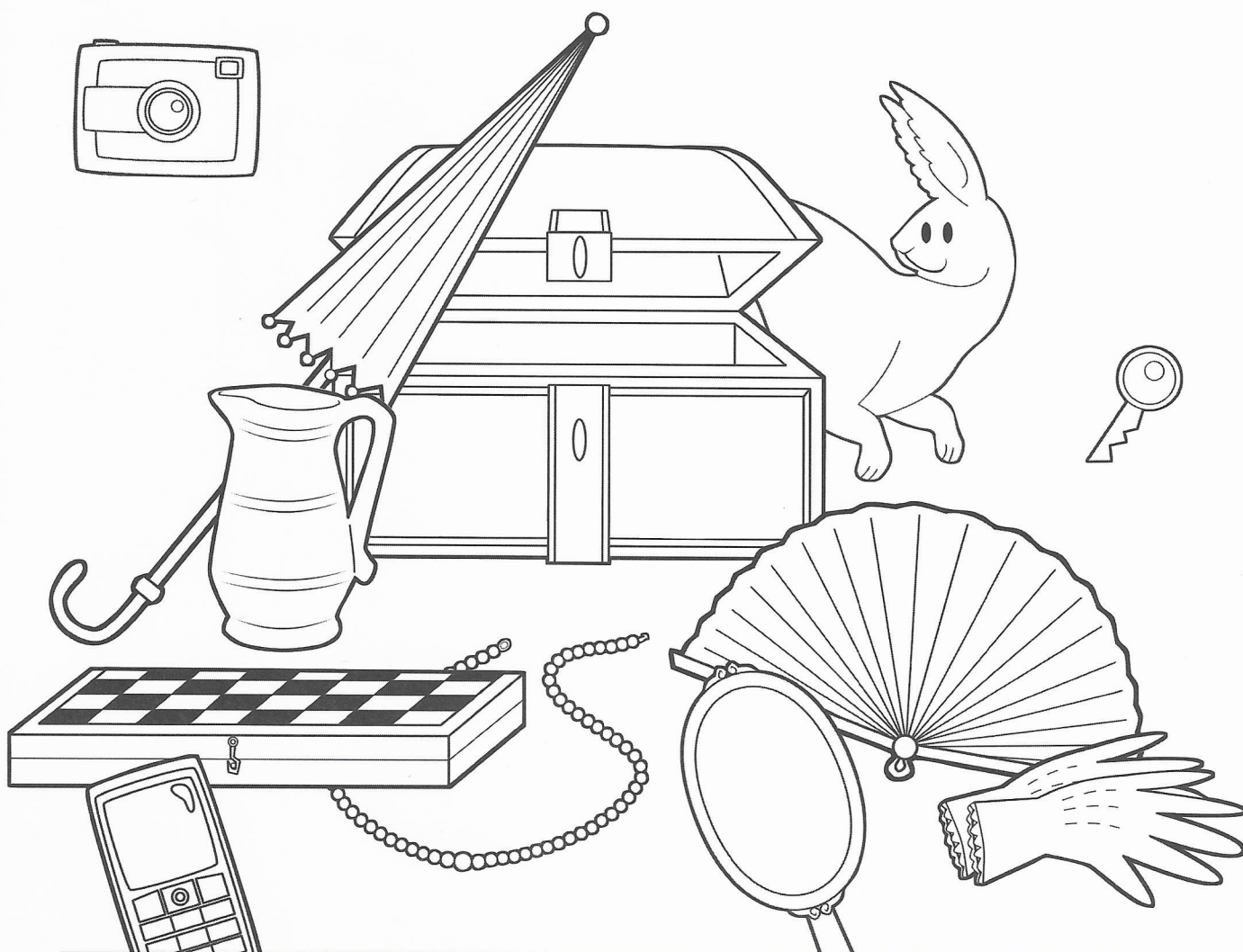

A MENYASSZONY KELENGYÉS LÁDÁJA

1.

A nápolyi hercegnő nem érkezett üres kézzel Budára: egy éves mátkasága alatt különféle dolgokat gyűjtött össze kelegyés ládjába⁵.

*Te mit vinnél magaddal egy hosszú utazásra?
Kösd össze azokat a tárgyakat a ládjával!*

*Eredj a nyúl nyomába, és fedezd fel Beatrix
hozományát a kiállításon!*

Tudós-sarok: A hagyomány szerint hazánkban a nápolyi asszony kíséretében érkezett szakácsok honosították meg a marcipánt. Mátyás király és Beatrix lakodalmán a számtalan finomság mellett egy marcipánból készített sakktabla ejtette ámulatba a vendégsereget.

⁵ - Olyan nagyméretű, díszes faláda, amelybe a menyasszony a vagyonát tette.

A MAJOLIKA, avagy az ónmázás-technika útja

2.

A Beatrix királynét követő itáliai mesterek egy új, és Európában addig kevésbé ismert fazekas technikát hoztak a magyar uralkodó udvarába. Elnevezését (majolika) a spanyolországi

Mallorca szigetéről kapta, mivel a kikötőjéből induló kereskedők hozták-vitték a különleges színű és formájú edényeket Itália különböző vidékeire.

Milyen formájú edényeket látsz a rajzokon? Keresd meg őket a kiállításon, és írd alá nevüket. Jelöld be a térképen, hogy hol készültek!

tál

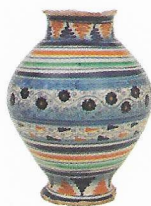
albandó

paloh

kanó

váza

tálca

göppelkesi paloh

váza

Tudós-sarok: A Közel-Keleten már régebb óta használt ónmázás technika finom fényűvé tette a cserepet. Az edényeket készítésük során kétszer égették ki kemencében, ezért csak néhány színt használhattak a mesterek⁶. Melyek ezek a színek? Nézz körül a kiállításon!

6 - A kiállítás végén, a folyosón láthatod, hogy akkoriban hogyan dolgoztak a fazekas mesterek.